

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๒๕

วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๒

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๔๐ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :

ไม่มีสมาชิกมาประชุม ๑๗๖ คน
องค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอเรียก

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน
ขอที่ประชุม สำหรับวันไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงาน
ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่
ที่มีที่ประชุม ๓๒๒ ครั้ง
แก้ไขหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกขอเปลี่ยนแปลงแก้ไข
ประการใด)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
เมื่อไม่มีที่ประชุม ๓๒๒ ครั้ง
แก้ไขประการใด ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุม
รับรองรายงานการประชุมสภาผู้
แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๒๒ นี้แล้ว

ระเบียบวาระที่ ๓ ร่างพระราช
บัญญัติกฤษฎีกาการศึก (ฉบับที่...) พ.ศ. ....
ซึ่งคณะกรรมการการทหารพิจารณา
เสร็จแล้ว

(สำเนา)

๒๕/๒๕๐๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๐๒

ร่างพระราชบัญญัติกฤษฎีกาการศึก (ฉบับที่...) พ.ศ. ....

ยื่น ประธานสภาผู้แทนราษฎร

มาด้วย ร่างพระราชบัญญัติกฤษฎีกาการศึก (ฉบับที่...) พ.ศ. ....

พร้อมด้วยบันทึกการประชุมของคณะกรรมการ ๑ ชุด

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ตามที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภาทำหน้าที่บัญญัติ
ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติกฏอัยการศึก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และส่งให้คณะกรรมการทหาร พิจารณาประ
ท้วง

- ๑. พลตรีเกษม สิวระรา
- ๒. พลเอกสรวิชัย สุทรานินทร์
- ๓. พลเรือโทจรูญ เกลิมเกียรติ
- ๔. พลตรีจำเริญ จารเสถียร
- ๕. พลอากาศเอกเฉลิมเกียรติ วิวัฒนางกูร
- ๖. พลเรือเอก หลวงชำนาญอรุณยุทธ
- ๗. พลเรือเอกสนอง สุนคักดี
- ๘. พลอากาศตรีสวัสดิ์ พรธานี
- ๙. พลเอกสุทธิ สุทธิสารวรรณกร
- ๑๐. พลตรี ชนเสนาทิพ
- ๑๑. พลตรีอัมพร จินตกานนท์

ที่ประชุมกรรมการได้เลือกข้าพเจ้าเป็นประธานกรรมการ และพลตรีเกษม
สิวระรา เป็นเลขานุการกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เสร็จ
จึงกราบเรียนมาเพื่อท่านจักได้นำเสนอที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาในร
ที่ ๒ และ ๓ ต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) พลเรือเอก หลวงชำนาญอรุณยุทธ
(หลวงชำนาญอรุณยุทธ)
ประธานกรรมการสามัญ

บันทึกการประชุมกรรมาธิการสามัญ

คณะกรรมการการทหารพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก
(ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

ตามที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรในวาระเป็นรัฐสภาทำหน้าที่นิติบัญญัติ
โดยมติของสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และสั่งให้คณะกรรมการการทหารพิจารณานำ
ไปดำเนินการแล้ว จึงขอเสนอผลของการพิจารณาถึงต่อไปนี้

- ๑. คณะกรรมาธิการได้เลือก พลเรือเอก หลวงชำนาญยุทธกิจ เป็น
ประธานกรรมาธิการ และ พลตรีเกษม สวัสดิ์ เป็นเลขานุการกรรมาธิการ
- ๒. ผู้ที่คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ชี้แจงแทน คือ พลเอกถนอม กิตติขจร
โทสีว ดวงมณี และ พันเอกจินดา ณ สงขลา
- ๓. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผลแปรญัตติ
- ๔. ปรากฏผลของการพิจารณาถึงต่อไปนี้

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	<u>ไม่มีการแก้ไข</u>
<u>คำปรารภ</u>	”
<u>มาตรา ๑</u>	”
<u>มาตรา ๒</u>	”
<u>มาตรา ๓</u>	”
<u>มาตรา ๔</u>	”
<u>มาตรา ๕</u>	”
<u>มาตรา ๖</u>	”
<u>มาตรา ๗</u>	”
<u>บทสุดท้าย</u>	”

๕. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้นำมาแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกัน
กันทุกอันแล้ว.

พลตรี กฤษณ์ สีวะรา
(กฤษณ์ สีวะรา)

เลขาธิการ

ร่าง

พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

โดยที่เห็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยกฏอัยการศึก

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกฏอัยการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งกฏอัยการศึก พ.ศ. ๒๔
ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกฏอัยการศึก (ฉบับที่ ๓) พุทธศั
๒๔๘๘ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พุทธศั
๒๔๕๗ พุทธศักราช ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗, ในเขตที่ประกาศใช้กฏอัยการศึก ศาลพลเรือนคงมีอ

รณพิพากษาคดีอย่างปกติ แต่ผู้มีอำนาจประกาศใช้กฎอัยการศึก มีอำนาจ
ประกาศให้ศาลทหารพิจารณารณพิพากษาคดีอาญาซึ่งการกระทำผิดเกิดขึ้นในเขตที่
ภาคใช้กฎอัยการศึก และในระหว่างที่ใช้กฎอัยการศึกตามที่มีระบุไว้ในบัญชี
ท้ายพระราชบัญญัติคนทุกชั้น หรือแต่บางชั้นหรือบางส่วนของข้อใดข้อหนึ่ง

ประกาศให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณารณพิพากษาคดีตามความในวรรคแรก
ผลบังคับเฉพาะคดีที่การกระทำผิดเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ระบุไว้ในประกาศ วัน
ที่ระบุนั้น จะเป็นวันเวลาที่ออกประกาศนั้นเองหรือภายหลังก็ได้ ประกาศเช่นว่า
นี้หมายความว่าในราชกิจจานุเบกษาด้วย

นอกจากกรณีดังกล่าวแล้ว ถ้าคดีอาญาใดที่เกิดขึ้นในเขตที่ประกาศใช้
กฎอัยการศึกมีเหตุพิเศษเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศหรือความสงบเรียบร้อยของ
บ้าน ผู้บัญชาการทหารสูงสุดจะสั่งให้พิจารณารณพิพากษาคดีอาญานั้นในศาลทหาร

มาตรา ๔ บรรดาอำนาจหน้าที่ของแม่ทัพใหญ่ตามความในมาตรา ๑๗
กฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๗ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บัญชาการทหารสูงสุด

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกบัญชีข้อท้ายกฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๗ ซึ่งได้แก
แม่ทัพโดยพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๗ และ
บัญชีข้อท้ายพระราชบัญญัติคนแทน

มาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระทั่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่
เลขที่ ๑๕ ฉบับที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒๐ ฉบับที่ ๓๐ และฉบับที่ ๔๑

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราช
กฤษฎีกา

.....
.....

บัญชีต่อท้าย

พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ก. คดีเกี่ยวกับตัวบุคคลบางจำพวก

- ๑. คดีที่ตำรวจกระทำความผิดในขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการสนาม
- ๒. คดีที่บุคคลพลเรือนสังกัดในราชการทหารเป็นผู้กล่าวหาว่ากระทำความผิดไม่ว่าจะเกี่ยวกับหน้าที่ราชการหรือไม่ และไม่ว่าจะได้กระทำความผิดในใดๆ ในเขตที่ใช้กฏอัยการศึก
- ๓. คดีที่บุคคลใดๆ เป็นผู้กล่าวหาว่ากระทำความผิดร่วมกับบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร หรือร่วมกับบุคคลดังกล่าวใน ๑. หรือ ๒. ไม่ว่าจะเป็นผู้สมรู้ร่วมคิดหรือผู้สนับสนุน
- ๔. คดีที่บุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารเป็นผู้กล่าวหาว่ากระทำความผิดร่วมกับบุคคลที่มิได้อยู่ในอำนาจศาลทหารไม่ว่าจะเป็นทนายหรือผู้สนับสนุน

ข. คดีที่เกี่ยวกับความผิดบางอย่าง

- ๑. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาทหาร
- ๒. คดีที่มิใช่กล่าวหาว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินสำหรับใช้ในราชการแห่งกองทัพไทยหรือกองทัพนัวมิตรแห่งประเทศไทย หรือความผิดที่ชีวิตและร่างกายทหารไทยหรือทหารพันธมิตรแห่งประเทศไทย ในขณะกระทำความผิด หรือเพราะเหตุที่กระทำความผิดนั้น
- ๓. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา กึ่งต่อไปน
  - (๑) ความผิดของศพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาทฯ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตั้งแต่มาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๑๒
  - (๒) ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร ตั้งแต่ ๑๑๓ ถึงมาตรา ๑๑๘
  - (๓) ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร ตั้งแต่ ๑๑๙ ถึงมาตรา ๑๒๕

- (๔) ความผิดต่อสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ ตั้งแต่มาตรา ๑๓๐ ถึงมาตรา ๑๓๕
- (๕) ความผิดต่อเจ้าพนักงาน ตามมาตรา ๑๓๗ เฉพาะที่เกี่ยวกับราชการทหาร มาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๘ ถึงมาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๕ ถึงมาตรา ๑๔๖
- (๖) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตั้งแต่มาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๕๘ มาตรา ๑๕๘ ถึงมาตรา ๑๖๕
- (๗) ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม ตามมาตรา ๑๖๒ เฉพาะเกี่ยวกับราชการทหาร มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๑ มาตรา ๑๖๕ ถึงมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๔๕ มาตรา ๑๕๓ มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๕๘ เฉพาะที่ศาลนั้นเป็นศาลทหาร
- (๘) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามมาตรา ๒๐๑ ถึงมาตรา ๒๐๒
- (๙) ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ตั้งแต่มาตรา ๒๐๕ ถึงมาตรา ๒๑๖
- (๑๐) ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน ตั้งแต่มาตรา ๒๒๕ มาตรา ๒๒๖ มาตรา ๒๒๘ ถึงมาตรา ๒๓๒ มาตรา ๒๓๕ มาตรา ๒๓๗ และมาตรา ๒๓๘
- (๑๑) ความผิดเกี่ยวกับดวงตรา แลศมภ์ และทิว ตั้งแต่มาตรา ๒๕๐ ถึงมาตรา ๒๕๓ เฉพาะที่เกี่ยวกับราชการทหาร
- (๑๒) ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร ตั้งแต่มาตรา ๒๖๕ ถึงมาตรา ๒๖๘ เฉพาะที่เกี่ยวกับราชการทหาร
- (๑๓) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ตามมาตรา ๓๓๖ มาตรา ๓๓๕ และมาตรา ๓๔๐
๔. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเกณฑ์พลเมืองอุทหนุราชการทหาร
๕. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเขตปลอดภัยในราชการทหาร

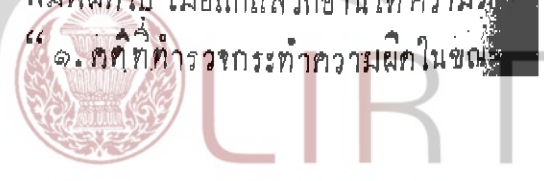
- ๖. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบทหาร
- ๗. ความผิดตามพระราชบัญญัติราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ ตั้งแต่ มาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๕๕
- ๘. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยฝน
- ๙. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ
- ๑๐. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการมีงักกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่
(คณะกรรมการได้เข้าประจำที่)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
คณะกรรมการมีอะไรที่จะชี้แจงเพิ่มเติมอีกบ้างหรือไม่

พลตรี อัมพร จินตกาณณ์
(กรรมการ) : ร่างพระราชบัญญัติ
กฎอัยการศึก (ฉบับที่...) คณะกรรมา
ธิการได้เสนอร่างขึ้นมา การพิมพ์
ตลาดเคลื่อนเกี่ยวกับพรรคตอนไปบาง
แห่งคือในมาตรา ๗ บรรทัดที่ ๓ อ่านว่า
“พิจารณาพิพากษาคดีอาญาซึ่งการกระทำผิดเกิดขึ้นในเขตที่ประกาศใช้กฎอัยการศึก” ตอนนั้นเว้นวรรคแล้วก็ต่อไปว่า
“และในระหว่างที่ใช้กฎอัยการศึก” ซึ่ง
ความที่เว้นวรรคไว้ความจริงต้องคิดกัน
เป็นความใน ประโยคเดียวกัน เมื่อทำ
เครื่องหมายให้ติดกัน เป็นประโยคเดียว
กันแล้วจะอ่านได้ความว่า “พิจารณาพิ

พากษาคดีอาญาซึ่งการกระทำผิดเกิด
ขึ้นในเขตที่ประกาศใช้กฎอัยการศึก
และในระหว่างที่ใช้กฎอัยการศึก” และ
ต่อไปภายหลังคำที่ว่า “ระหว่างที่ใช้กฎ
อัยการศึก” ในบรรทัดที่ ๔ แล้วขอ
ความติดกันว่า “ตามระเบียบไว้ในข้อ
ข้อท้ายพระราชบัญญัติบทกข้อ ระหว่าง
ในบรรทัดที่ ๔ “ระหว่างที่ใช้กฎอัยการ
ศึก” เว้นวรรคแล้วจึง “ตามระเบียบ
ไว้ในข้อข้อท้ายพระราชบัญญัติบทกข้อ
ขอให้เว้นวรรค” ระหว่างที่ใช้กฎอัยการ
ศึก” กับ “ตาม” ขอได้โปรดแก้ตาม
ด้วย ข้อไปข้อข้อท้ายพระราชบัญญัติ
คดีเกี่ยวกับด้วยคดีบางจำพวก แล้ว
ก็ข้อ ๑ คดีที่ตำรวจกระทำความผิดใน
ขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการสนาม อันนั้น
ขอแก้คำว่า “ปฏิวัติ” เป็น “ปฏิบัติหน้าที่
ราชการสนาม” อันนี้เกี่ยวกับการพิมพ์
พิมพ์ผิดไป เมื่อแก้แล้วก็อ่านได้ความว่า
“๑. คดีที่ตำรวจกระทำความผิดในขณะ

มติหน้าราชการสนาม” กรมมา
 ขอสองแห่งตั้งนอกถนน
 ริมฟลาคเคสอน บางฉบับอาจจะ
 อกเคสอนคือ ข. คคทเกี่ยวกับความ
 าวอย่าง ขย ๒. คคทกล่าวหาว่า
 ้าความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินใช้
 าชการทหารแห่งกองทัพไทย หรือ
 ทัพพันธมิตรแห่งประเทศไทย คำว่า
 วมิตร” นบางฉบับพิมพ์ถูกต้อง แต่
 วมิตรอบล้าย ๆ เป็น สรรคคชอยู่
 “ช” กลายเป็นกองทัพพันธมิตร
 ้วยใจมีความเช่นนั้นก็ไปรคเขาใจ
 กองทัพพันธมิตร แต่ฉบับที่กระ
 ือฉบับพิมพ์ถูกต้องครบเพราะฉะน
 การทกรมมาธิการขอแก่นน ก็ขอแก้
 ้ทั้งสองแห่งคือ มาตรา ๗ กับ
 ้ทอท้าย

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:

เลขาธิการอ่าน

นายเจริญ บัณฑโร (ผู้ทำหน้าที่

เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ):

ขอประธาน อภัย ในการที่มการ

กลาคเคสอนตั้งที่ตาม กรมมาธิการ

ที่ ร่างพระราชบัญญัติกฏอัยการ

ศึก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งร่างพระ
 ราชบัญญัติไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่
 มีการแก้ไข มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข
 มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔
 มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ ไม่มี
 การแก้ไข สำหรับบัญญัติข้อท้าย มีการ
 แก้ไข โดยยกเอาชื่อร่างพระราชบัญญัติ
 มาใส่ไว้เป็นบรรทัดล่างของบัญญัติข้อท้าย

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:

เมื่อไม่มีท่านผู้ใดอภิปรายต่อไปแล้ว
 ผมขอมีมติที่ประชุมว่าสมควรจะใช้พระ
 ราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายหรือไม่ ท่าน
 ผู้ใดเห็นควรประกาศใช้ เป็นกฎหมายได้
 โปรดยกมือขึ้น

(สมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :

ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :

เพราะฉะนั้นในที่ประชุมนี้ได้อนุมัติ
 ให้ใช้ร่างพระราชบัญญัติกฏอัยการ คณ
 ใช้เป็นกฎหมายได้

สำหรับวันนี้หมดระเบียบวาระประ

ชุมแล้ว ผมขอขบ้การประชุม.

เลิกประชุมเวลา ๐๕.๔๕ นาฬิกา

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

สง่า กิตติขจร

น.ท. มานะ สังข์จิตร

พล.ร.ท. ศรี ทาวราย

เจริญ บัณฑโร

มาลัย ชูพินิจ

น.อ. ชิตชัย สุวรรณพฤษ

เล็ก ขาวนุกู ผู้ตรวจ

โถมเฉลา ถิพลากร ”

ฉันทนา ชานข้อม ”

ชคม พลอยสังวาลย์ ”

สุพงศ์ ศิริพนเกษร ”

ธน บุญยรงค์ ”

จำรงค์ ใจอ่อนน้อม ”

แก้ว ห่มพยัคฆ์ ”

สนธิชัย ชอส์ศัยค ”

ตรวจแล้ว วันที่ ๑/ ก.ย./ ๐๒

สุพันธ์ จิตรภัก

หัวหน้าแผนกรายงานการประชุม

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

หัวหน้ากองการประชุม

ประเสริฐ บัณฑุสคนธ์

รองเลขาธิการสภาฯ

เจริญ บัณฑโร

เลขาธิการสภาฯ

พล.อ. ส.ส.ท. สรรณกร

ประธานสภาข้าราชการ